

TILVÆKST Grovfoder nr. 6, 8. april 2022

Indhold

- Mark
- Aktuelt i majs
- Regler og tilskud
- Hvordan fører du din sprøjtejournal?

MARK

Aktuelt i majs

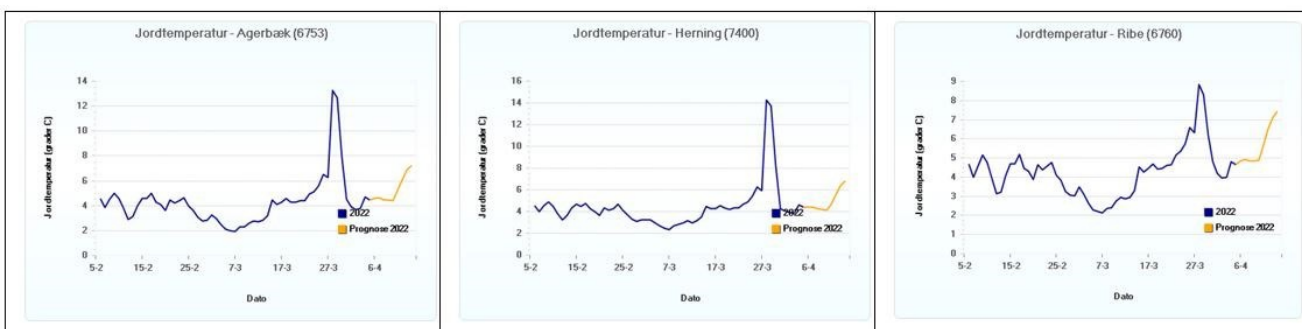
Af planterådgiver Peter Siebert

Husk rettidig etablering af majs og afvent at jordtemperaturen er minimum 8 °C i 10 cm' dybde. Forbered såbedet og udfør opgaver som f.eks. tildeling af kalium imens der afventes højere jordtemperaturer.

Etableringen af vårkorn er mange steder allerede her i starten af april næsten afsluttet, for flere er det usædvanligt tidligt. Vejret har indtil nu været godt, og der er så småt også ved at komme lidt varme i jorden. Inden længe vil fokus være på at få sået majs. Forud for etableringen af majs bør du nu fokusere på at lave et godt såbed. Husk at pakke jorden fornuftigt efter jordbehandling, så såbedet ikke udtørres inden majssåning. I år er der tid til at gøre arbejdet ordentligt og med de høje afgrødepriser lønner det sig at følge forskrifterne for god og rettidig etablering af afgrøderne.

Jordtemperatur

I nedenstående figur ses de aktuelle jordtemperaturer for Agerbæk, Herning og Ribe. På alle tre lokaliteter må det antages, at der er tale om en datafejl i graferne sidst i marts, da jordtemperaturen næppe stiger og falder så hurtigt på en enkelt dag.

Figur 1 Jordtemperatur i Agerbæk, Herning og Ribe (Kilde: SEGES).

Den mangeårige anbefaling for etablering af majs er, at majs kan etableres, når jordtemperaturen er 8 °C i 10 cm's dybde og med udsigt til at være stigende, og der ikke er udsigt til større nedbørsmængder.

Majs må ikke etableres i en kold jord, da fremspiringen bliver for langsom, hvorved risikoen for angreb af

spiringssvampe øges. Du kan følge udviklingen i jordtemperaturen i dit område på dette link https://www.landbrugsinfo.dk/public/a/9/2/plante_jordtemperatur_malinger

Husk at jordtemperaturen svinger over døgnet, og derfor vil du kunne opleve, at jordtemperaturen er over de 8 °C i 10 cm's dybde, hvis du selv foretager en måling. Husk dog at anbefalingen for jordtemperaturen tager udgangspunkt i gennemsnitstemperaturen over døgnet, som er afspejlet i ovenstående figur. Brug derfor egne målinger af jordtemperatur med forsigtighed og foretag flere målinger igennem dagen, f.eks. morgen, middag og aften.

Kalium til majs

Majsmarker grundgødes som oftest med en stor andel husdyrgødning. På trods af den store mængde husdyrgødning kan der være et behov for supplerende tilførsel af kalium. Kaliumindholdet i gylle kan variere betydeligt imellem gylletyper og opfylder ikke altid behovet for kalium selv ved tilførsel af store mængder gylle. Anvendes der en større andel fast husdyrgødning vil kaliumbehovet som oftest være opfyldt. På flere bedrifter anvendes biogasgylle, som oftest har et højere indhold af kalium end rågylle. Men også her kan der være behov for supplerende tilførsel af kalium. En gylleanalyse vil hurtigt kunne give svar på, om kaliumindholdet i gyllen er retvisende i forhold til det forventede indhold.

Særligt majs med slætgræs som forfrugt har som udgangspunkt et større behov for tilførsel af kalium samtidig med at tildelingen af husdyrgødning til disse marker som oftest er mindre. Supplerende tilførsel af kalium kan tildeles som Kali50/K50 og kan passende tildeles forud for såning, mens der afventes bedre jordtemperaturer for majssåning

Etablering af majs

Majs skal sås i 4-5 cm's dybde i velpakket jord. Jordtemperaturen skal være mindst 8 °C i 10 cm's dybde med udsigt til at være stigende. Så ikke ind i en periode med udsigt til koldt og vådt vejr lige efter såningen, særligt ikke når jordtemperaturen er til den lave side i forhold til anbefalingen. Tør jord ventilerer bedre end våd jord, og dermed er der større udsving i jordtemperaturen i en tør jord end i en våd jord.

Der anvendes en NP-startgødning på de bedrifter, hvor der er plads til dette i forhold til fosforkvote og gødningsregnskab. Startgødningen placeres traditionelt 5 cm under og 5 cm ved siden af frøet, altså i 9-10 cm's dybde målt fra jordoverfladen. Det nye alternativ til NP-startgødning, som flere bedrifter er tvunget ud i pga. manglende plads til fosfor i handelsgødning, er placering af gylle. Placering af gylle har tidligere været omtalt i TILVÆKST Grovfoder nr. 1 og nr. 2 og er ikke kun en mulighed forbeholdt de bedrifter, som ikke har plads til fosfor i startgødning.

Forud for etablering af majs skelnes der imellem dyrkningssystemet i forhold til rækkefølgen for jordbearbejning og gylleudbringning.

I pløjede systemer udbringes husdyrgødningen før pløjning af marken. Sørg for at pakke jorden tilstrækkelig efter pløjning, således at såbedet ikke bliver for tørt med en for dårlig fremspiring til følge. Anvendes der ikke pløjning med jordpækker, skal jorden pakkes hurtigst muligt efter pløjning.

I et etableret harvet system på JB 1-3, harves der i 15 cm's dybde 1-2 gange før gylleudbring. I harvede systemer bør der som hovedregel anvendes glyphosat til nedvisning af græsefterafgrøde eller overvintrende ukrudt inden jordbearbejdning. Ligeledes kan glyphosat også anvendes til nedvisning af græs og græsefterafgrøder i foragre og sammenpløjninger i det pløjede system, så der sikres en optimal destruktion i de områder, hvor ploven ikke altid gør sit arbejde tilfredsstillende.

Har du planlagt at anvende placering af gylle, hvor alt gyllen placeres 10-12 cm under majsrækken, udføres alt jordbearbejdning inden gylleudbringning uafhængigt af, om det er i et harvet eller et pløjet system. Placeringen af gyllen foretages så tæt på såning som muligt, dog med minimum tre dage imellem gylleudbringning og majssåning, således gyllen kan nå at "sætte" sig inden majssåning.

Ved majssåning skal det sikres, at majsene ikke sås i "klumper", hvor der ligger flere majs-kerner på samme sted. Det er vigtigt, at majsene sås med ensartet afstand, og at majsene ikke klumpsås. Klumpsåning undgås ved korrekt indstilling af såmaskinen, samt tilpasning af fremkørselshastigheden i forhold til indstillingen af majssåmaskinen. Nogle majssåmaskiner kan så frøene med en ensartet afstand selv ved ret høj hastighed, mens andre ikke formår det. Ofte er for høj hastighed årsag til uens såning af majsfrøene, mens nogle såmaskiner også er ret følsomme for korrekt indstilling til det enkelte frøparti. Foretag løbende kontrol af såarbejdet og særligt efter skift af sort og/eller parti, som

kan føre til småjusteringer i indstillingen af såmaskinen på baggrund af frøstørrelse og -form.

For på trods af megen god GPS-teknologi kan der være udfordringer med at radrense eller strigle i majs, hvis ikke arbejdsbredden passer med majssåmaskinen. Problemet opstår som oftest hvis der ikke anvendes samme maskinstation til begge opgaver. Såmaskine og radrenser skal derfor have samme antal rækker. Dog kan en seksrækket radrenser f.eks. godt bruges, hvor majs er sået med en 12-rækket majssåmaskine.

Billede 1 Majssåning. Traktoren er monteret med tvillingmontering på alle hjul med en passende bred afstandsring, så majs kan sås i mellemrummet (Foto: Thomas Harbo, SAGRO)

Under såning af majs er det vigtigt at traktorens hjulmontering passer med, at der ikke køres, hvor der skal være en majsække. Selv ved brede dæk og brug af sporløsnere er det svært at undgå et dårligere resultat i de majsækker, som sås i hjulsporene. Brug derfor hellere en tvillingehjul-montering, hvor afstandsring og dækbredde er afpasset til, at majs sås i mellemrummet mellem hjulene. Hjulene på den bugserede såmaskine bør også være justeret til at køre mellem rækkerne.

I nedenstående tabel fremgår anbefalede udsædsmængder afhængig af lokalitet og anvendelse af majs.

Tabel 1 Frøantal for helsæd-, kolbe- og kernemajs under lune og kolde forhold. (Kilde SEGES, tilpasset af SAGRO)

Anvendelse/sortsgruppe	Lune forhold [frø/ha]			Kolde forhold [frø/ha]		
	Tidlig	Middeltidlig	Sildig	Tidlig	Middeltidlig	Sildig
Kolbe-/kernemajs	90.000	-	-	80-85.000	-	-
Helsædsmajs	110.000	100.000	100.000	100.000	90.000	-
Helsædsmajs til biogas	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	-

REGLER OG TILSKUD

Hvordan fører du din sprøjtejournal?

Af planterådgiver Vivi Ernsten

Sprøjtejournalen skal ajourføres indenfor syv dage efter udført behandling. Inden sprøjtesæson for alvor går i gang, bør du overveje, om det valgte system i løbet af sæsonen kan hjælpe med til at undgå fejl ved

ajourføring.

De seneste år er der kommet større fokus på sprøjtejournaler – og ligeledes om den løbende er ajourført. Sprøjtejournalen skal ajourføres indenfor syv dage efter udført behandling. I tilfælde af uanmeldt kontrol kan Miljøstyrelsen (MST) forlange at se en ajourført sprøjtejournal, som ikke må eftersendes, medmindre maskinstation udføre alt sprøjtearbejdet.

Inden sprøjtesæsonen for alvor begynder, bør du derfor overveje hvilket system, der bedst anvendes til ajourføring af sprøjtejournal. Udfører en maskinstation eller anden landmand sprøjtearbejdet for dig, bør I lave en aftale om **hvordan og hvem**, som ajourfører sprøjtejournalen.

Følgende systemer kan anvendes til ajourføring af sprøjtejournal

FarmTracking

FarmTracking indeholder en lang række tjek-funktioner, f.eks. advarsler, det aktuelle middels godkendelse i den aktuelle afgrøde, overskridelse af dosis eller afstandskrav til vandmiljø og §3, hvis disse på forhånd er angivet på markniveau. Der kan p.t. ikke tjekkes for afstandskrav til veje mv. Tilmelding til FarmTracking kan ske her.

Sprøjtejournal-abonnement

Her rapporteres løbende udførte behandlinger til SAGRO (mail, sms, telefonsvarer eller opkald), som tages i MarkOnline/FarmTracking – journalen ajourføres indenfor de krævede syv dage. Prisen for sprøjtejournal-abonnement for grovfodersædskifter afhængig af bedriftstørrelsen varierer fra 1.950 – 3.950 kr. pr. år. Kontakt Adam Jensen på telefon 7660 2168 for nærmere information.

Sprøjteforslag udarbejdet af SAGRO

Sprøjteforslag, udarbejdet af SAGRO - klar til afkrydsning for "udført" eller redigering af de enkelte behandlinger. Forslaget kan lægges i FarmTracking eller udsendes på papir/lommebog i A5-format. Ved mark- og gødningsplanlægning kan planterådgiveren have udarbejdet et sprøjteforslag i markbogen. Se nærmere under pkt. 5 i din Markbog 2022. Ønsker du et sprøjteforslag så kontakt din planterådgiver.

Udfyldelse af sprøjteskema

"Håndholdt sprøjtejournal" hvor du fører journalen på vore fortrykte skemaer. Dette anbefaler vi kun for mindre bedrifter, da der er stor risiko for fejl, med bøder og krydsoverensstemmelse til følge.

Miljøstyrelsens SJI-program

Indberetning løbende via Miljøstyrelsens SJI-program anses **ikke som en mulighed**. Dette system anbefales ikke, da der ingen form for tjek er indlagt, og MST har direkte adgang til at tjekke indberetningerne.